

Petiční výbor

2021/2009(INI)

8.2.2022

STANOVISKO

Petičního výboru

pro Výbor pro kulturu a vzdělávání

k provádění opatření inkluze v rámci programu Erasmus+ 2014-2020
(2021/2009(INI))

Zpravodaj: Jordi Cañas

PA_NonLeg

NÁVRHY

Petiční výbor vyzývá Výbor pro kulturu a vzdělávání jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby začleňování, rozmanitost, rovné příležitosti a dostupnost byly jádrem provádění programu Erasmus+, který je jedním z nejúspěšnějších programů EU; zdůrazňuje, že nabídka rovných příležitostí pro všechny je a musí i nadále zůstat nedílnou součástí základních hodnot EU; zdůrazňuje, že je třeba dále upřesnit a rozšířit definici a výklad pojmu „studenti se zvláštními potřebami a/nebo omezenými příležitostmi“¹ ve všech členských státech tak, aby zahrnovaly mimo jiné i starší osoby; zdůrazňuje, že je obtížné získat a monitorovat spolehlivé údaje o profilech účastníků programu; domnívá se proto, že by měl být vytvořen nástroj, který by sledoval, zda a jakým způsobem program oslovuje účastníky ze zranitelných a znevýhodněných skupin, aby tak nikdo nezůstal opomenut²;
2. poukazuje na to, že některé petice předložené Parlamentu nastolují otázku administrativních překážek, kterým studenti programu Erasmus+ čelí při příjezdu do hostitelské země³; zdůrazňuje, že program Erasmus+ by měl podporovat plány na aktivity zúčastněných stran a účastníků programu v zahraničí, které odstraňují fyzické, psychologické, sociální, socioekonomické, jazykové a další druhy překážek mobility ve vzdělávání a které nabízejí účastníkům z nedostatečně zastoupených skupin či se zvláštními potřebami před obdobím pobytu v zahraničí, v jeho průběhu i následně jasné a podrobné informace a kvalitativní podporu, včetně kvalitního mentorování; podporuje iniciativy EU zaměřené na usnadnění mobility studentů, jako je mobilní aplikace Erasmus+, „bezpapírový Erasmus“ a evropská studentská karta, které zvyšují flexibilitu administrativních postupů a umožňují každému studentovi, aby využíval stejných služeb; zdůrazňuje význam úlohy bývalých účastníků a sítí absolventů programu Erasmus+ při propagaci programu mezi širší veřejností;
3. upozorňuje na nedostatečné zajišťování zdrojů a nedostatečné personální obsazení národních agentur Erasmus+ a na nedostatečné úsilí snížit administrativní překážky mobility v rámci programu na období 2014–2020; zdůrazňuje, že národní agentury hrají klíčovou úlohu při zajišťování toho, aby projekty byly co nejinkluzivnější a co nejrozmanitější; domnívá se tudíž, že všechny národní agentury by měly pořádat cílené informační kampaně a jmenovat úředníka pro začleňování a rozmanitost, který by oslovil studenty se zvláštními potřebami či omezenými příležitostmi, aby měli lepší přístup k informacím a větší povědomí o stávajících příležitostech i přístupu k nim, a poskytoval jim poradenství ohledně možných obtíží, s nimiž se mohou setkat během svého programu Erasmus+, jako jsou opožděné úhrady⁴ nebo veškeré překážky způsobené vnějšími či neočekávanými faktory, jako je krize COVID-19⁵; zdůrazňuje, že podpurný přístup k příjemcům se zvláštními potřebami nebo s omezenými příležitostmi

¹ Termín použitý v čl. 23 odst. 2 nařízení (EU) č. 1288/2013 o programu Erasmus+.

² Evropská komise, Erasmus+ Strategie začleňování a rozmanitosti v oblasti mládeže, 2014.

³ Viz petice 1106/2018.

⁴ Viz petice 2466/13.

⁵ Viz petice 0125/21.

je klíčem k odstranění překážek, které brání jejich plné účasti v programu;

4. domnívá se, že program Erasmus+ by měl podněcovat zúčastněné strany k tomu, aby sdílely své odborné znalosti na institucionální úrovni, učily se od sebe a navazovaly kontakty, budovaly správní kapacity a vytvářely inovativní vzdělávací nástroje, které podporují rozmanitost a integraci účastníků se zvláštními potřebami a/nebo omezenými příležitostmi; vítá v tomto ohledu zvláštní úsilí, jež se vynakládá na podporu spolupráce mezi různými zúčastněnými stranami a na rozvoj a provádění inkluzivních politik, které usilují o začlenění osob, které mají v důsledku ekonomických, sociálních, kulturních, zdravotních či zeměpisných faktorů nebo v důsledku zdravotního postižení méně příležitostí, do vzdělávání; zdůrazňuje vedoucí úlohu učitelů a institucí při zvyšování povědomí o programu, podávání informací a podpoře budoucích účastníků vzdělávacích programů;
5. vyjadřuje politování nad tím, že pandemie COVID-19 měla několik negativních dopadů⁶ na vzdělávání a provádění programu Erasmus+; v této souvislosti zdůrazňuje, že navzdory tomu, že hodnocení programu na období 2014–2020 je soudržnější, účinnější a v souladu s nově vznikajícími potřebami, je stále nezbytné, aby byl stávající program inkluzivnější a byl schopen oslovit zranitelnější a znevýhodněné osoby a ještě více usnadnit účast menších organizací; vyzývá proto Komisi, aby pokračovala ve své práci na tom, aby byl program Erasmus+ inkluzivnější, pokud jde o jeho zeměpisné provádění a cílenou finanční podporu;
6. je toho názoru, že riziko stigmatizace v zemi bydliště účastníků by je mohlo odrazovat od sebeurčení v roli znevýhodněné osoby, což může bránit jejich mobilitě, shromažďování spolehlivých údajů ze strany úřadů a sledování jejich účasti v programu Erasmus+⁷; vyzývá k uznání statusu osob se zdravotním postižením v celé EU a vybízí instituce, které jsou hostiteli účastníků programu Erasmus+, aby zaručily stejné přiměřené úpravy a zařízení jako domovské instituce; domnívá se, že je třeba zohlednit specifické potřeby osob se zdravotním postižením, a usnadnit tak jejich účast v programu tím, že jim bude poskytnuto vhodné a dostupné ubytování a specializované podpůrné služby založené na jejich potřebách před odjezdem i během jejich pobytu v zahraničí;
7. připomíná členským státům zásady boloňského procesu i zásady a pokyny pro posílení sociálního rozměru vysokoškolského vzdělávání v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání, které je společně vyzývají, aby vypracovaly vnitrostátní strategie a plány na posílení začlenění;
8. zdůrazňuje význam integrovaného a soudržného přístupu k začleňování do různých programů EU pro mládež a vzdělávání, včetně Evropského sboru solidarity a Evropského sociálního fondu plus, a s potěšením jej uvítá; vítá návrh Komise, aby se rok 2022 stal Evropským rokem mládeže, a považuje jej za příležitost k rozvoji uvedeného integrovaného přístupu; vyzývá Komisi, aby důkladně prozkoumala možnost

⁶ Di Pietro, G. a kol., *Pravděpodobný dopad pandemie COVID-19 na vzdělávání: Úvahy založené na stávající literatuře a nedávných mezinárodních souborech údajů*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2020.

⁷ Bunescu, L., Davies, H. a Gaebel, M., *ERASMUS+ mezinárodní mobilita za účelem získání kreditů – studie věnovaná mobilitě znevýhodněných studentů z partnerských zemí*, Support and Promotion for Higher Education Reform Experts (SPHERE), leden 2020.

kombinovat programy Erasmus+ a Interrail⁸, a tím podpořila studenty, zejména v rámci vyššího vzdělávání, s cílem dosáhnout větší rovnosti a začlenění, a to při zohlednění výše současného příjmu účastníků programu; vyzývá Komisi, aby rozvíjela vazby mezi programem Erasmus+ a příslušnými mezinárodními politikami, které se týkají studentů se zvláštními potřebami a/nebo omezenými příležitostmi; zdůrazňuje, že je možné usilovat o případné sladění s cíli udržitelného rozvoje a prioritami a politikami UNESCO;

9. zdůrazňuje, že je třeba dále stimulovat tvorbu vnitrostátních politik týkajících se studujících se zvláštními potřebami a/nebo omezenými příležitostmi; vyzývá členské státy, aby podporovaly projekty Erasmus+, které by byly atraktivní pro účastníky se zdravotním postižením i studenty ze zranitelných a znevýhodněných skupin a motivovaly je k cestě do těchto zemí; vyzývá členské státy, aby podporovaly a podávaly zprávy o konkrétních projektech mobility a sdílely zkušenosti osob se zdravotním postižením;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby prostřednictvím programu Erasmus+ zvýšily své úsilí zaměřené na podporu přístupu žen k matematice, informacím a přírodním vědám i technologiím a jejich pokrok v těchto oborech;
11. vítá zavedení „Dnů programu Erasmus“, které umožňují lepší komunikaci s širší veřejností, propojují osoby, které se vydávají do stejné destinace, neformálně sdílejí zkušenosti, a tím zvyšují přínosy mobility; domnívá se, že má-li být program inkluzivnější, je nezbytné poskytovat vhodné a dostupné informace a využívat širokou škálu komunikačních metod, jako jsou sociální sítě nebo místní akce, ve spolupráci s místními strukturami a specializovanými organizacemi; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby všechny relevantní informace týkající se programu Erasmus+ byly přístupné osobám se zdravotním postižením; vyzývá Komisi a členské státy, aby více zviditelnily účastníky se zvláštními potřebami či omezenými příležitostmi s cílem podpořit rozmanitost a začlenění;
12. vyzývá Komisi a členské státy, aby se náležitě zabývaly nedostatkem obeznámenosti s programem Erasmus+, informačními bariérami, překážkami při podávání žádostí, problémy s ubytováním, vhodnými podpůrnými službami v zahraničí a obtížemi souvisejícími s přenositelností grantů, jimž čelí osoby se zdravotním postižením, jejich pečovatelé a další účastníci ze zranitelných a znevýhodněných skupin; vyzývá Komisi a členské státy, aby sledovaly, zda jsou žáci z uvedených skupin oslovováni;
13. v této souvislosti vítá, že Komise nedávno přijala rámec opatření na období 2021–2027, jehož cílem je zvýšit rozmanitost a začlenění do stávajících programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity; vyzývá Komisi, aby v budoucnu důkladně monitorovala provádění uvedeného rámce na vnitrostátní úrovni.

⁸ Viz požadavky obsažené v petici 0681/2021.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	27.1.2022
Výsledek konečného hlasování	+ : 28 - : 5 0 : 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Malte Gallée, Gianna Gancia, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Sira Rego, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Demetris Papadakis, Ramona Strugariu, Marie-Pierre Vedrenne

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

28	+
NI	Francesca Donato
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolores Montserrat, Emil Radev, Loránt Vincze
Renew	Ulrike Müller, Ramona Strugariu, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Cristina Maestre Martín De Almagro, Demetris Papadakis, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

5	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Złotowski
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia

1	0
NI	Tamás Deutsch

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se